

Nr 45.

Av herr **Nylander**, om upprättande av avlönade generalkonsulat i brittiska och holländska Indien.

Världskriget måste av naturliga skäl, även sedan det en gång slutat, komma att medföra vittgående konsekvenser å världshandelns område. Säkert är därvid att konkurrensen både vid export av egna fabrikat som vid import av behöfligt råmaterial kommer att bliva synnerligen stark, och att de olika staterna av alla krafter skola söka sträva att öka sin kommersiella expansion. Även om detta i främsta rummet kommer att gälla de nu krigförande, som måste söka återvinna de oerhörda värden, de genom kriget förlorat, måste emellertid även de neutrala staterna räkna med dessa skärpta förhållanden.

För att kunna följa dessa strävanden och underlätta den svenska importen av nödvändiga råmaterial och livsfrönödenheter samt arbeta för en ökad svensk export, är och blir det givetvis nu mer än någonsin av nöden att vårt officiella kommersiella informationsväsende blir så effektivt som möjligt.

Det är, som bekant, huvudsakligen koncentrerat i vårt konsulatväsende, som dock torde få sägas i en del länder knappast vara så organiserat, att det motsvarar de ökade krav, som hädanefter falla på det samma. Det skulle visserligen finnas skäl till att ingå på en fullständig granskning av vårt nuvarande konsulatväsende, men då en sådan skulle fordra högst omfattande åtgärder, vilka skulle taga en avsevärd tid i anspråk, vill jag i denna motion inskränka mig till att i stället påvisa förhållandena i ett par viktiga transoceaniska områden, där bristen i vår konsulatororganisation är särskilt framträdande och där dessa brister enligt min uppfattning omedelbart måste fyllas — jag menar brittiska och holländska Indien.

Enligt engelsk statistik hade brittiska Indien år 1911 en areal av 1,093,074 engelska kvadratmil med en folkmängd enligt folkräkningen år 1911 uppgående till 244,267,542 personer. Läger man här till de

inhemska indiska staterna, som mer eller mindre stå under indiska regeringens kontroll, så blir den sammanlagda arealen för hela Indien 1,802,657 kv.-mil. med en befolkning av 315,156,396 personer.

Vad handeln beträffar hade totalimporten under år 1913—14 ett värde av 156,498,000 £ eller i svenskt mynt c:a 2,848,264,000 kronor, under det att exporten under samma tid uppgick till 170,744,000 £ eller omkring 3,107,541,000 kronor. Som man ser, är det alltså ett synnerligen omfattande handelsområde, det här rör sig om, vartill kommer att Indien är en stor producent av för vårt land synnerligen betydelsefulla material och livsförnödenheter såsom bomull, jute, hampa, ris, spannmål, olja, hudar och skinn, kaffe, the m. m.

Vad Sveriges handelsförbindelser med brittiska Ostindien beträffar, så uppgick exporten år 1913 enligt svensk statistik till 5,464,789 kronor och importen därför till 7,411,223 kronor. Jämför man dessa siffror med de nyss i Indiens totala handel angivna, så framgår, att de äro ej vidare betydande.

Mycket lär därför återstå både för våra exportörer och importörer för att Sverige skall i Indiens handel kunna intaga den ställning, som dess kommersiella förmåga borde berättiga det till, och bör därför i detta syfte bland annat vårt konsulatväsende därstädes omändras.

Vid ett studerande av förhållandena finner man nämligen, att vårt land i det stora brittiska Indien icke äger en enda svensk avlönad konsular tjänsteman utan att vi där endast företrädas av honorärkonsuler av främmande nationalitet.

Vad beträffar holländska Indien, utgör detta en areal av 735,000 engelska kv.-mil, med en befolkning av enligt folkräkningen år 1912 av c:a 48 mill. personer.

Importen hade år 1913 ett värde av c:a 493 mill. gulden (1 gulden = 1,50 kronor) och exporten av c:a 684 mill. gulden.

Den svenska statistiken uppger ej mera detaljerade uppgifter rörande vår handel med holländska Indien.

Dock uppger den, att från Sundaöarna importen år 1913 hade ett värde av 122,012 kronor och exporten dit uppgick till 3,656,706 kronor.

Efter allt, och särskilt efter inkommande förfrågningar att döma, äger även holländska Indien betydliga möjligheter för svensk företag-samhet i exporthänseende.

För vår livsmedelsförsörjning bör det kunna spela en synnerligen betydlig roll, varför staten även ur denna synpunkt bör träda hjälpsamt emellan genom förbättrande av konsulatväsendet därstädes. Förhållandet är nämligen, att vi även i denna viktiga del av världen sakna en

avlönad svensk konsulär tjänsteman, som uteslutande kan inrikta sig på att där arbeta för svensk export och sjöfart samt för stöd åt handelsföretag, som därifrån vilja driva en direkt import av för vår folkushållning nödvändiga varor, såsom ris, kaffe, the, copra, gummi m. m.

I anslutning till vad jag här ovan anfört får jag därför hemställa, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla,

1) att Kungl. Maj:t täcktes från och med nästa år i brittiska Indien upprätta ett svenskt avlönat generalkonsulat, som borde förläggas till landets största handelsstad, Calcutta, och för vilket löneförmånerna borde utgå efter samma principer, som för generalkonsulatet i Kapstaden, samt

2) i holländska Indien upprätta ett generalkonsulat, med förläggning antingen till Batavia eller Soerabaja, och för vilket löneförmånerna borde utgå efter samma principer, som för det förutnämnda

samt att riksdagen måtte anvisa för nämnda befattningars avlönande erforderliga medel.

Stockholm den 24 januari 1918.

Erik Nylander.
